

Cena numeru
300 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie mk. 6500
Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 8000
poczta Łódź egz. 350
Konto Poczty kasy

Oszczęd. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVI r,
istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-5 pp
Artykułów i listów anonimow-
wych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWIŃ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Piątek, dnia 16 lutego 1923 r.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Nowi wojewodowie.

(wp) W Województwie Lwowskim odbyło się pożegnanie urzędników Województwa, mianowanych wojewodami, pp. Schultisa i Zawistowskiego. Wojewoda Grabowski składał im życzenia owoonej pracy na nowych posterunkach.

Kompromitacja organu p. Dąbskiego.

(wp) W związku z ostatnimi kłamliwymi i tendencyjnymi wiadomościami, podawanymi przez „Kurjer Lwowski“ o działalności klubu P. S. L. i jego prezesa, ludowcy ogłosili komunikat następujący:

„Zarząd klubu Polsk. stron. lud. na posiedzeniu w d. 14 lutego b. r. powziął uchwałę stwierdzającą, iż „Kurjer Lwowski“ nie jest organem Stronnictwa, że informacje umieszczane w tym organie a dotyczące polityki klubu posłów P. S. L. nie pochodzą od klubu“

Sprawa djet poselskich.

(wp) Komisja regulaminowa przyjęła onegdaj w trzecim czytaniu 86 artykułów regulaminu sejmowego. W sprawie djet poselskich postanowiono, że zasadnicze djety styczniowe powinny wynosić milion mk. Odczytany został list marszałków Sejmu i Senatu, którzy oświadczyli, że wobec podwyższenia norm poborów poselskich, uważają za wystarczające dla siebie czterokrotne djety poselskie, a nie sześciokrotne, jak projektowano.

Włączenie minist. poczt. i telegr. do min. kolei żelaz.

(wp) Dzienniki podają, że wobec uchwały Sejmu, wzywającej rząd do skasowania ministerstwa poczt i telegrafów, komitet ekonomiczny ministrów postanowił przyłączyć ministerstwo poczt i telegrafów do ministerstwa kolei żelaznych.

Konsul węgierski w Krakowie.

(wp) Prezydent Rzplitej Polskiej udzielił exequatur p. Stefanowi Reviczky, konsulowi węgierskiemu w Krakowie.

P. Car na urlopie.

(wp) Dnia 15 bm. b. szef kancelarii cywilnej Naczelnika państwa p. Stanisław Car rozpoczął korzystać z udzielonego mu urlopu. Obowiązki szefa kancelarii cywilnej Prez. Rzplitej objął p. Stefan Lenz.

TELEFONEM Z WARSZAWY

MIN. OSW. MIKUŁOWSKI, POMORSKI
WYJEZDZA DO TORUNIA.

*) Na uroczystościach ku czci Kopernika w Toruniu prezydenta Rzeczypospolitej oraz rząd reprezentować będzie minister oświaty Mikołowski, Pomorski.

DLA PODRÓŻUJĄCYCH ZAGRANICĘ.

*) Celem ułatwienia podróży osobom, udającym się zagranicę i przybywającym z zagranicy przez Sniatyn, Dziedzice i Zbąszyń, Ministerstwo Skarbu zarządziło uskutecznienie rewizji celnej podróżnych i ich ręcznych pakunków bez wysiadania, pozostawiając jednak urzędowi celnym prawo

Prace izb prawodawczych

ROZPRAWY NAD PROWIZORJUM BUDŻETOWEM.

WARSZAWA 15 (PAT) Posiedzenie Senatu z dn. 15 lutego.

Przystąpiono do rozpraw nad prowizorium budżetowym. Przemawiał sprawozdawca komisji senator Buzek, zaznaczając, że ustawa upoważnia rząd do wydatków na łączną sumę 1159 miliardów. Wrazie dalszego wzrostu drożyzny rząd będzie musiał żądać od Sejmu i Senatu nowych kredytów. Przechodząc do poszczególnych pozycji okazuje się, że największe wydatki są na wojsko. Są one jednak mniejsze niż w in-

nych państwach europejskich. Wydatki na administrację cywilną są również mniejsze, niż gdzie indziej. Następnie mówca przechodzi do omawiania wydatków na urzędników.

Komisja budżetowa Senatu proponuje Senatowi rezolucję stwierdzającą, że koniecznym warunkiem trwałej naprawy skarbu jest uchwalenie ustawy budżetowej, normującej sposób układania, uchwalania i wykonywania corocznie budżetów państwowych.

ZŁA POLITYKA RZĄDU.

Senator Stecki wskazuje na wadliwą organizację administracji państwowej. Co do ciężarów, jakie dla państwa będzie musiała ponieść ludność, mówca w imieniu ugrupowania, które reprezentuje, zgadza się na dalej idące podniesienie podatków z warunkiem, aby obciążenie było racjonalne i nie podkopywało krajowej twórczości. Mówca wspomina dalej, że doszły wiadomości o zamierzaniu wprowadzenia miernika złotego. Zrujnowałoby to cały handel i podkopało życie gospodarcze. Próby takie nie mogą być

podjęte bez porozumienia się z władzą ustawodawczą. Wobec zasadniczo złej polityki rządu, która nie uprawnia do zaufania, wobec niebezpiecznej polityki ministra skarbu, wobec tego, że nie uważamy prowizorium budżetowego za konieczność państwową, nie możemy ponosić odpowiedzialności za prowizorium budżetowe. Odmowa ta równa się votum nieufności, a istnienie takiego rządu również nie jest koniecznością państwową.

INTERPELACJA POSŁÓW CHRZ. ZW. JEDN. NARODOWEJ O MIERNIKU ZŁOTYM.

Marszałek oświadcza następnie, że wpłynęła interpelacja posłów ze Zw. Lud. Narodowego i klubu chrześcijańsko narodowego w sprawie zarządzeń ministra skarbu w dziedzinie monetarnej. Posłowie w interpelacji zapytują mi-

nistra, czy pogłoski o zaprowadzeniu miernika złotego są prawdziwe i czy pan minister zaprowadzenie tak ważnego zarządzenia uważa za możliwe bez poprzedniego porozumienia się z ciałem ustawodawczym.

ODPOWIEDŹ MINISTRA SKARBU

W odpowiedzi na powyższą interpelację minister skarbu Grabski zaprzeczył, jakoby został wprowadzony wskaźnik złoty. Przygotowuje się ustawę o sanacji skarbu, w której niema innej możliwości jak przejście do emisji złotego polskiego. Zaniepokojenie powstało na skutek pogłosek. Mówią, jakoby w Łodzi fabryki miały stanąć z powodu odmowy kredytów. Delegat P.K.K.P. przyjechał do Łodzi, aby się o tem

przekonać i okazało się, że była to pogłoska, która zaniepokoiła pewne sfery i kredyt będzie dawany na sześć tygodni, a nie na trzy miesiące. Co się tyczy złotego polskiego, to sfery, które są dziś zaniepokojone zwracają się nieraz z propozycją o stworzenie rachunków w dolarach. Czy nie mamy więc złotego polskiego, zapytuje minister.

BRAK ZAUFANIA DO WŁADZY ADMIN.

Z wywodami mowy polemizuje senator Korner. Naprawa skarbu powinna się opierać na zaufaniu do władzy administracyjnej, a tego zaufania niema. Naprawy Rzplitej może dokonać

tylko zbiorowy wysiłek wszystkich narodowości zamieszkujących w Polsce. (Jakie ładne słowa czyni zaś mówią co innego Przyp. Red.)

PRZEDŁOŻONA USTAWA O PROWIZORJUM BUDŻETOWEM JEST BŁĘDNA.

Pos. Nowodworski dowodzi, że istnieje pogląd, iż odrzucenie prowizorium utworzyłoby stan dający rządowi możliwość dalszej gospodarki bez ograniczeń. Przedłożona ustawa o prowizorium jest zupełnie błędna i klub mówcy odpowiedzial-

ności za nią nie przyjmie i nie będzie głosował za prowizorium.

Senator Siedlecki zaznacza, że prowizorium ma wprawdzie wady, ale stronnictwo jego głosować będzie za prowizorium.

P.S.L. GŁOSUJE ZA PROWIZORJUM.

Następnie po wypowiedzeniu uprzednim paru zastrzeżeń senatorowie Kaszyński i Krzyżanowski (P.S.L.) oświadczyli, że kluby ich będą głosowały za prowizorium.

W głosowaniu przyjęto prowizorium oraz rezolucję komisji.

Marszałek zaproponował przystąpienie do dyskusji nad interpelacją miernika złotego, która jednakże nie nastąpiła wskutek sprzeciwu senatora Woźnickiego. Dyskusja w tej sprawie odbędzie się na przyszłym posiedzeniu.

okonywania rewizji celnej podróży i ich pakunków nie w wagonach, lecz na sali rewizyjnej. Rewizja celna bagażów przewożonych za kwitami bagażowymi odbywa się jak dotychczas na sali rewizyjnej.

W SPRAWIE PORTU KŁAJPEDZKIEGO.

*) „Rzeczpospolita“ donosi z Paryża, że rada ambasadorów zawiadomiła rząd kowieński o swym zamiarze oddania portu kłajpedzkiego pod suwerenność Litwy pod warunkiem, że Litwa zobowiąże się do podpisania pewnych gwarancji, dotyczących żeglugi i tranzytu dla państw sojuszników.

Decyzja w tej sprawie powzięta będzie po otrzymaniu odpowiedzi z Kowna.

NUMERUS CLAUSUS W KOM. OŚWIATOWEJ.

*Sprawa „numerus clausus“ została przez Komisję konstytucyjną odesłana do komisji oświatowej.

STRAJK WŁAŚCICIELI KINEMATOGRAFÓW.

*) Onegdaj wszystkie kinematografy warszawskie były nieczynne na skutek odmownej odpowiedzi magistratu na petycję związku teatrów świetlnych w sprawie obniżenia 100 proc. stopy podatkowej od widowisk kinematograficznych.

Strajk potrwa zapewne czas dłuższy, a obliczony jest „na przetrzymanie“. Kto zwycięży nie wiadomo. Magistratowi wskutek zamknięcia kin ubywa poważne źródło dochodów, ale i właściciele kin będą musieli ponieść duże wydatki na wynagrodzenie licznego personelu, nie mając równocześnie żadnych dochodów. Czas trwania strajku wykaże, czy rzeczywiście właściciele kin są zrujnowani. Magistrat wskutek otrzymania pożyczki rządowej będzie mógł dłuższy czas bronić swego słusznego stanowiska.

Z ostatniej chwili!

TURCJA NIE ZGÓDZI SIĘ NA SYSTEM KAPITULACYJNY.

WIEDEN 15 (PAT) „Neues Wiener Tageblatt“ donosi Kemal basza oświadczył w Smyrnie korespondentowi „Temps“ że odrodzona Turcja nie zgodzi się na system kapitulacyjny nawet w ograniczonej formie.

BULGARJA CHCE PŁACIĆ ODSZKODOWANIA?

SOFJA 15 (PAT) Jak wynika z ostatnich uchwał rady stronnictwa agrarnego oraz ze sprawozdania bułgarskiego komisariatu dla spraw odszkodowań, ze strony Bułgarii ujawniła została dobra wola w kierunku pomyślnego załatwienia sprawy odszkodowań. Komisja sojuszników również ujawnia w stosunku do Bułgarii jak najżyczliwsze tendencje. Wobec tego tutejsze koła miarodajne uważają, że kwestja odszkodowań wchodzi obecnie w fazę pomyślnego załatwienia.

TAK JAK U NAS.

MOSKWA 15 2 (AW) W dalszym ciągu prowadzone jest oczyszczanie partii komunistycznej z niepewnych elementów. Przedewszystkiem usuwane są z partii osoby czysto-rosyjskiego pochodzenia i usposobione antyżydowsko. Władza w rosyjskiej partii komunistycznej przechodzi wyłącznie w ręce żydów.

ROZWIANIE BREDNI ŻYDOWSKICH O FASZYSTACH.

BIAŁOGRÓD 14 (PAT) Wiadomości o ratyfikacji przez Włochy klauzul, dotyczących wykonania traktatu w Rapallo, zostały przychylnie przyjęte przez prasę i opinię publiczną Jugosławii.

Białogrodzki „Trybuna“ pisze: Z przemówień premiera włoskiego i innych mówców wynika, że rząd faszystowski pragnie nie tylko usunąć z porządku dziennego kwestje sporne, lecz także uregulować je w duchu przyjaznym. Mussolini wyraźnie zaznaczył, że traktat powinien być lojalnie i ściśle wypełniony zarówno z naszej strony, jak również i ze strony Włoch. Mussolini może być spokojny. Włochy mają sąsiada, który dotrzymuje danego słowa.

„Politika“ oświadcza: „Mussolini dotrzy-

W ZAGŁĘBIU RUHRY.

GŁOS AMERYKANSKI.

NOWY JORK. 15.2 (PAT) Z okazji uroczystości jubileuszowych na cześć prezydenta Lincoln, w tutejszym narodowym klubie republikańskim odbył się w dniu wczorajszym bankiet, podczas którego przemawiał między innymi gen. Clarence Edwards, który dowodził dywizją amerykańską na froncie francuskim. Oświadczył on, że akcja francuska w zagłębiu Ruhry jest całkowicie usprawiedliwiona. Mówca krytykował również źle pojmowany pacyfizm Stanów Zjednoczonych, który secharakteryzował jako poważne dla kraju niebezpieczeństwo. Piętnując mówca dalej niemiecką propagandę w Ameryce i wyraża nadzieję, że Francja na tyle mocno przykręci śrubę, że Niemcy nareszcie oddadzą to co oddać powinni.

KLAMLIWA PROPAGANDA.

PARYŻ, 15 (PAT) Agencja Havasa donosi: Wiadomości rozpowszechniane zagranicą w celu przedstawienia Francji jako państwa imperialistycznego noszącego się zamiarami wzniecenia wojny, wywołuje w paryskich kołach miarodajnych zdumienie. Redaktor dyplomatyczny Agencji Havasa jest upoważniony do kategorycznego zaprzeczenia wszystkim tego rodzaju

informacjom. Wiadomość „Westminster Gazette“, jakoby marynarka francuska przedsięwzięła środki w celu blokowania portów w Hamburgu, Bremie, Szczecinie i Kilonji, musi być uważana jako pochodząca z dziedziny bujnej fantazji, tak samo, jak wiadomość „Frankfurter Zeitung“, jakoby w niedalekim czasie miało nastąpić wypowiedzenie wojny przez Francję. Podobnie jedynie wymysłem reporterów niemieckich jest wiadomość o wydarzeniach w teatrze w Recklinghausen, gdzie jakoby Francuzi kijami wypędzali z teatru niemiecką publiczność.

WĘGIEL DLA FRANCJI I BELGJI.

LYON 15 (PAT) we wtorek wyjechało z Weddam w zagłębiu Ruhry pięć pociągów nalożonych węglem i jeden pociąg z koksem do Francji i Belgji, prócz pociągów wysłanych do Włoch, Szwajcarii i Holandji.

BURMISTRZ ESSEN PROTESTUJE.

BERLIN 15. 2 (AW) Nadburmistrz Essen wystosował list do generała Fornier, w którym protestuje przeciwko projektowi zarządzeń, mających na celu przeciwdziałanie bojkotowi francuzów i belgijczyków przez właścicieli restauracji i sklepów.

Dyskusja nad expose min. spraw zagr.

BĘDZIE PUNKTEM ZWROTNYM W STOSUNKACH MIĘDZY POLSKĄ A CZECHOSŁOWACJĄ.

PRAGA 15 (PAT) „Prager Presse“ spodziewa się, że obrady prowadzone w Sejmie warszawskim nad expose ministra spraw zagranicznych będą punktem zwrotnym w stosunkach między Polską a Czechosłowacją wobec tego, że nigdy jeszcze w Sejmie polskim nie przeprowadzono tak

głębokiej dyskusji nad wzajemnym stosunkiem obu tych państw i że nigdy dotychczas jeszcze Sejm nie domagał się tak usilnie realizacji konwencji ekonomicznej i wojskowej między obu państwami.

Z pasa neutralnego.

LIUWINI „NIE DADZĄ“ ZAJAĆ PASA NEUTRALNEGO.

PARYŻ 15 (PAT) Dziś odbędzie się posiedzenie rady ambasadorów, poświęcone sprawie Kłajpedy. Dziś również oczekiwany jest przyjazd do Paryża Galwanauskasa. Według informacji „Daily Telegraph“ rząd litewski zachęcony powodzeniem swojej akcji w Kłajpedzie, jest zdecydowany zająć nieprzejednane stanowisko w sprawie strefy neutralnej w Wileńszczyźnie.

Oddziały litewskie zajmując odcinek strefy, mają według informacji tego pisma, stawić opór, jeżeli Polacy będą usiłowali zająć część pasa neutralnego, wyznaczonego im na mocy ostatniej decyzji rady Ligi Narodów.

Galwanauskas ma podobno na dzisiejszym posiedzeniu rady ambasadorów wystąpić przeciwko wzmiankowanej decyzji rady Ligi żądając oddania sprawy pasa neutralnego do rozstrzygnięcia trybunałowi międzynarodowemu w Hadze.

WILNO 15 (PAT) Potwierdza się wiadomość o wysadzeniu przez oddział partyzantów litewskich mostu na rzece Stegle pod Wojtowem.

WILNO 15 (PAT) Rozpoczęła tu 15-go lutego b. r. o godz. 7-ej rano akcja obejmowania przez polskie władze administracyjne przyznanej Polsce

części pasa neutralnego, doprowadziła obecnie t. j. o godz. 12-tej do zajęcia wsi Markowszczyzna, Odesa, Kopka i Użuleje. W okolicy wsi Pustelnia słychać strzały karabinów maszynowych, Oddziały partyzantów litewskich stawiają opór. Rannych jest jeden oficer i dwóch żołnierzy batalionów straży granicznej.

LUDNOŚĆ UDAJE SIĘ NA STRONĘ POLSKĄ

WILNO 15. 2 (AW) Według otrzymanych wiadomości ludność wsi Hajdeki, Szakaliszki, Południe Adulance, Mozule, i Bijuny Szerejszki oraz kilkunastu drobnych zaścianków, odchodzących pod administrację litewską, ogłosiły mobilizację wszystkich mężczyzn.

W nocy z 14 na 15 b. m. wiele kobiet i dzieci wymienionych powyżej wsi opuściło miejsce zamieszkania, udając się po za linię demarkacyjną na stronę polską.

Dalszych szczegółów brak. O jakichkolwiek większych walkach narazie niesłychać.

DALSZE „WYSTĘPY“ LITWINÓW W PASIE NEUTRALNYM.

WILNO 15 (PAT) Według wiadomości z pasa neutralnego, Litwini w ciągu dnia wczorajszego i nocy dzisiejszej zniszczyli tor kolejowy około Orawa. Wysadzono w powietrze trzy mosty. W kierunku Olkienik słychać było dziś rano strzały. Dalszych wiadomości brak.

bandytyzm drobnych oddziałów zbrojnych. Z nastaniem ciemności nikt nie waży się wydalac poza obręb gminy. Napady te często są zwłaszcza w miejscowościach, gdzie kwaterują oddziały armii czerwonej.

ROZWÓJ FASZYZMU.

RZYM 15 (PAT) Wielka rada faszystów postanowiła utworzyć główną sieć faszystowską, składającą się z pięciu sekcji dla Ameryki Południowej i południowej Azji, Afryki i Europy.

mał danego-słowa i przez swój wysoki autorytet moralny przyczynił się do zapewnienia przyjęcia konwencji. Należy z uznaniem podnieść, że premier włoski dał dowód konsekwentnego postępowania.

BANDYTYZM NA UKRAINIE.

LWÓW 15 2 (AW) „Hromadskij Wistnyk“ donosi że zbiegowie sowieckiej części Wołynia stwierdzili że rozwnął się tam w niesłychanym stopniu

Europa i Ameryka.

W ostatnim zeszycie dwutygodnika „Le Correspondant“, z dnia 10 stycznia znajdujemy bardzo ciekawy i aktualny artykuł p. Bernarda Fay'a „O polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych i Europie.“

„Już od szeregu przeszło lat polityka europejska pozostaje pod dominującym wpływem Stanów Zjednoczonych. Sprzymierzeni potrzebowali ich pomocy, aby zakończyć wojnę i wygrać ją, przyjęli ich koncepcję przy normowaniu pokoju, a teraz szukają z większym uporem, niż powodzeniem, ich współpracy dla zażegnania ruiny naszej cywilizacji zagrożonej przez komunizm powszechne bankructwo wojny narodowe i upadek moralny. Każdy miesiąc, który upływa, czyni sytuację coraz bardziej krytyczną i daje Europie coraz mniej odczuwać konieczność wynalezienia nowych zasobów i pozyskania współpracy Nowego Świata.“

Francja, Belgja, Włochy, Austria, Jugosławia, Polska, Rumunja, Bułgaria, Grecja, Czechosłowacja i Niemcy, wszystko to w oczach Amerykanina jedna Europa oszalała i nieszczęśliwa, pogrążona w anarchję i niemoralność. Wyjście z tej anarchji, według pojęć amerykańskich, zgodnie z ideą federacji, głęboko zakorzenioną w umyśle amerykańskim, jest jedno tylko — utworzenie Stanów Zjednoczonych Europy na wzór Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

„Niepowstrzymany prąd, — pisze p. Bernard Fay — unosi Stany Zjednoczone ku temu federalizmowi światowemu, który jest wynikiem ducha narodowego amerykańskiego i warunków ekonomicznych współczesnego świata. Ten proces światowej federacji może pójść dwiema drogami: drogą utworzenia związku narodów anglo-saskich, które zajęły by panujące stanowisko we wszechświecie (zaczątkiem takiej koncepcji jest umowa morska w Waszyngtonie) — lub drogą utworzenia ogólnego związku wszystkich państw. W pierwszym wypadku, — powiada autor francuski, — stracilibyśmy stanowisko wielkiego mocarstwa.“

Ale taka ewentualność wydaje się mało możliwą. Stany Zjednoczone niechętnie zgodzą się na związek z dawną metropolją, jeżeli by ta chciała grać rolę dominującą w tym związku a Anglii nie uśmiecha się wcale porozumienie, w którym przodujące stanowisko zajęła by Ameryka. Równość zaś w takim związku była by trudną do osiągnięcia. Więcej prawdopodobną wydaje się zatem francuskiemu publicyście druga hipoteza.

Po ukończeniu wojny o niepodległość Północnej Ameryki poszczególne stany były obciążone długami, otóż centralny rząd nowopowstałej federacji przejął te długi, uwalniając od nich poszczególne stany. Tylko w ten sposób, zgodnie z amerykańskimi pojęciami można załatwić sprawę długów międzynarodowych z wojny światowej. A więc federacja, albo bankructwo.

Zdaniem autora mylny jest pogląd, jakoby Amerykanie nie interesują się polityką zagraniczną wogóle i Europą w szczególności. Rząd centralny Stanów Zjednoczonych, właściwie dla polityki zagranicznej istnieje. Europa interesują się bardzo Amerykanie, ale nie znają jej i nie rozumieją. Ale i my, Europejczycy, nie znamy i nie rozumiemy Ameryki.

Wyobrażamy sobie Stany Zjednoczone jako jedną całość. Tymczasem Stany Zjednoczone, chociaż są bardzo zcentralizowane ekonomicznie, nie są jednolite. Należy rozróżnić przede wszystkim trzy strefy geograficzne: wschód z New-Yorkiem na czele, zachód z San Francisco i pas środkowy, kontynentalny. Wschód amerykański, najczęściej z przemysłem i handlem i tradycjami związany z Europą bardzo się nią interesuje, Zachód odwrotnie, daleki od Europy, interesuje się sprawami Oceanu Spokojnego i Japonją. Rolnicze centrum najczęściej obojętne na sprawy zagraniczne, najczęściej dba o niemieszanie się Ameryki do spraw obcych.

Następnie pod względem politycznym należy rozróżnić trzy sfery: wyższą, do niej należy bogata burżuazja i inteligentne zawody z wyższym uniwersyteckim wykształceniem, ja-

reprezentuje Wilson w polityce; średnią (mniej-sza burżuazja, robotnicy, rolnicy), tej przedstawicielem jest Harding i wreszcie najniższą, którą stanowią rasy niebiałe, a zatem świeżo przybyli emigranci nie władający językiem angielskim, najwięcej upośledzeni ekonomicznie, te warstwy reprezentuje senator Borah.

Tendencje tych warstw są oczywiście rozbieżne, ale na ich opinie w sprawach polityki

zagranicznej ogromny wpływ wywierają wielkie dzienniki, które obsługują cały kraj i starają się urabiać opinie polityczną nie za pomocą artykułów i odezów, ale za pomocą informacji. Pod wpływem prasy, robiącej coraz to nową sensację, rozpraszającej uwagę całego kraju dziś jednym tematem, jutro drugim, kształtuje się opinia amerykańska, która wciąż jest w stanie płynnym.

Przedstawiciel armii pruskiej w polskim Sejmie.

Posel z okręgu łódzkiego od naszych kochanych „mniejszości“ pan Spiekermann jest jednym z najlepszych polskich „patriotów“ do spółki z bardzo szanownym „patriotą“ polskim von Behrensem nieco zamieszonym w aferę szpiegowską na korzyść Niemiec (vide sprawa Emy Stockman) uczy te niepatriotyczną większość polską na łamach arcynarodowej „Lodzer Freie Presse“ jak kochać naszą Ojczyznę.

Pan do Spiekermann poseł do Polskiego Sejmu jak świeżo podały dzienniki poznańskie jest równocześnie pułkownikiem armii pruskiej.

Dotychczas istniała uznana we wszystkich państwach kulturalnych zasada, że obywatel każdy spełniać ma służbę wojskową tylko we własnym państwie. Pełnienie służby wojskowej w państwie obcym możliwym jest tylko w wypadkach wyjątkowych, a w każdym razie nie inaczej jak w roli ochotnika w czasie wojny i to tylko za pozwoleniem własnego rządu. Poseł Spiekermann służył był kiedyś jako oficer w armii niemieckiej. Po ukończeniu wojny światowej przyjął obywatelstwo polskie. Z natury rzeczy wynikałoby, że p. Spiekermann wystąpił tem samem z armii niemieckiej, chociażby z tego powodu, że w zasadzie spoczywa na nim obecnie obowiązek służby wojskowej w Polsce. Lecz oto dowiadujemy się, że p. Spiekermann otrzymał niedawno zawiadomienie z Berlina o awansie swym na pułkownika armii niemieckiej.

Nie jest to wypadek odosobniony, bo już z noty, wreczonej w tej sprawie przez posła polskiego w Berlinie rządowi niemieckiemu, dowiadujemy się, że niemieckie ministerstwo wojny wysłało rozmaite rozporządzenia i nominacje byłym oficerom niemieckim, którzy po ukończeniu wojny światowej przyjęli obywatelstwo polskie.

Sprawa ta wydaje się nam być sprawą ogromnej wagi. Interwencja u rządu niemieckiego jest w każdym razie niewystarczającą — gdyż władze nasze zażądać powinny wyjaśnień

przedewszystkiem od tych obywateli polskich, których rząd niemiecki dotychczas jako swoich oficerów uważa. Wyjaśnienie w dwojakim kierunku: Jaka waga i znaczenie do rozporządzeń i odznaczeń rządu niemieckiego przywiązują, tudzież czy o ile nadal za oficerów się uważają. Nie ulega bowiem żadnej wątpliwości, że między przyznawaniem się do armii niemieckiej, a lojalnym wykonywaniem obowiązków obywatelskich wobec państwa polskiego ogromna zachodzi kolizja. Weźmy wypadek Spiekermann. Jako poseł na Sejm ma on wszędzie wstęp ułatwiony przystęp do wszystkich urzędów i możliwość poinformowania się o ważnych zarządzeniach administracyjnych i wojskowych. Jako pułkownik armii niemieckiej poczytywać on może równocześnie sobie za obowiązek informowania o tem czego się dowiedział, władze niemieckie. Wobec dotychczasowych nastrojów, panujących w Niemczech, odmówić musimy przybywającym na obszarze ziem polskich oficerom niemieckim wszelkiego zaufania, a dziwiłoby się też nie można, gdyby jednostki widziały w nich wprost szpiegów.

Spółeczeństwo polskie nie może pogodzić się z myślą tolerowania w swem łonie pruskich oficerów.

Redakcja „Rozwoju“ swojego czasu została przez pana posła Spiekermanna pozwana do sądu za wyrażenie użyte w jednym z artykułów o Niemcach i Żydach „notoryczni wrogowie Polski i jej państwowości“. Sprawa dotychczas jeszcze się nie odbyła.

Więc według pana Spiekermann można być polskim patriotą a jednocześnie służyć w najwięcej nam wrogię czyhającej na naszą wolność, armii pruskiej.

Mamy co do tego pewne wątpliwości. W każdym razie podczas rozprawy sądowej kiedy będziemy mieli przytoczyć dowody na potwierdzenie naszych słów nieomieszkamy zwrócić uwagę sądu na biografię wielce szanownego pułkownika armii pruskiej i posła do polskiego Sejmu pana Spiekermann.

Kłamstwa żydowskie o Mussolinim.

(o) Prasa lewicowo — żydowska alarmowała swego czasu opinie kłamliwymi pogłoskami o wojowniczych zamiarach Mussoliniego wobec Jugosławji. Żydowski „Kurj. Poranny“ wy-lewał kwo kodyle łzy nad losem bratniego narodu słowiańskiego (skąd u tych Żydów to nagłe słowianopólstwo), a słowa jego powtarzała skwapliwie lewicowa prasa prowincjonalna. Ile w tem było prawdy, wynika z następujących głosów prasy jugosłowiańskiej:

Białogrodzki „Trybuna“ pisze: Z przemówień premjera włoskiego i innych mówców wynika, że rząd faszystowski pragnie nie tylko

usunąć z porządku dziennego kwestję sporne, lecz także uregulować je w duchu przyjaznym. Mussolini wyraźnie zaznaczył, że traktat powinien być lojalnie i ściśle wypełniony, zarówno z naszej strony, jak również i ze strony Włoch. Mussolini może być spokojny. Włochy mają sąsiada, który dotrzymuje danego słowa.

„Polityka“ oświadcza: „Mussolini dotrzymał danego słowa i przez swój wysoki autorytet moralny przyczynił się do zapewnienia przyjęcia konwencji. Należy z uznaniem podnieść, że premjer włoski dał dowód konsekwentnego postępowania.“

Demonstracje przeciw żydowskiemu teatrowi.

W Baden pod Wiedniem dawał gościnne przedstawienie żydowski teatr z Wilna w tamtejszym miejskim teatrze. Grało żydowską sztukę: „Między dwoma światami“. W czasie przedstawienia na całej sali rozlegały się głośne ironiczne śmiechy, wykrzyki i ironiczne brawa. Hałas stał się coraz większy do tego stopnia, że gra aktów stała się niemożliwą. Napróżno członkowie komisji teatralnej próbowali interweniować. Przedstawienie wśród skandalicznego hałasu przerwano.

Przed gmachem teatru zgromadziły się następne tłumy ludzi, które chciały wtargnąć do środka i rozpędzić artystów żydowskich. Policja z trudem utrzymała porządek. Artyści żydowscy schronili się do gmachu policji która ich następnie odprowadziła na kolej. Odjechali do Wiednia, gdzie stale grają. Demonstracje urządził wszech Niemcy w Baden i rzeczywiście uniemożliwił przedstawienie.

Tłusty szabas.

Nie mówi się już teraz o tłustym czwartku, obchodzimy tłusty szabas. Tłusty czwartek należy do przeżytków, jest reakcyjny, wsteczny, niekulturalny, natomiast postępowy, liberalny, demokratyczny i ludowy jest tłusty szabas.

Również reakcyjne, wsteczne, niekulturalne są pączki, zaś prawdziwie postępowe, liberalne, demokratyczne jest chwała.

Wsteczne, reakcyjne, niemal prawicowe jest zdrowie i zdrowy rozsądek, natomiast w guście modern, postępowy i liberalny jest paraliż, tyfus, cholera, bo człowiek w nich postępuje, to jest umiera.

Wsteczny, reakcyjny, zaś niedziela skrajno—pracowy jest oberek, polka, wale, mazur, kontredans, natomiast ganz echt demokratyczny i postępowy jest shimmy, fox—trott, orangutang—dancig, chociaż nie tańczy ich demokracja, ale paskarze.

Tłusty szabas! Znaj bracie polskie Zapusty w roku 1923.

Wszystkie żydy rond! Wodzirej Aszkenezazy. Chodzi jak zegarek genewski, według niego reguluje się czas warszawski. „Panie Skrzyński, pan masz eleganckie nogi, pan potrzebuje mnie zastąpić, gdy ja się oddalam z potrzebą polityczną.”

Wesoły Diamand, kapitalista i socjalista. Czemu nie? On dowcipkuje w Sejmie, puszcza różne „klączkes”, a jak głoszą sprawozdania dziennikarskie, w towarzystwie sejmowym panuje wesołość. Zapusty. Judeo—Polska się bawi!

„Rozwój” zamknięty, szkoła Kulwiecia jeszcze zamknięta, p. komisarz Anusz praktykuje spirytyzm; ugania się za Duchami, konfiskuje Cienie.

Cała Polska będzie zamknięta. Za to granica — otwarta. Wszystkie żydy rond! Swój do swojego i nie swojego, swój do wszystkiego. Raj na ziemi.

Pracowni zarobkowy jak poniżej. Nasamprzód zjemy inteligencję. Ogłodziemy ją przy pomocy paskarzów i chłopów. I tak chuda, nie ma co gryźć.

Potem zjemy pulchna burżuazję przy pomocy chłopów i robotników. Cymes, sam sok.

Potem zjemy chłopów i robotników już sami, bez żadnej pomocy Tfu!

A potem co będzie?

— Kirkut.

„Gazeta Poranna”

WIADOMOCI Z KRAJU.

Podwyżka taryf tramwajowej w Warszawie

(k) Magistrat krakowski postanowił podwyższyć taryfę tramwajową. Należytość za bilet jazdy wyniesie 300 mk., dla urzędników i robotników 150 mk., dla dzieci i młodzieży szkolnej 60 mk. (A w Łodzi?)

N.uczycielstwo pomorskie z wprowadzeniem „numerus clausus”.

(k) Dn. 4 b. m. odbył się w Grudziądzu zjazd delegatów Chrześ. Narod. Stowarzyszeń naucz. szkół powszechnych w Polsce. Przybyli delegaci w liczbie około 200, reprezentowali 38 kół na Pomorzu. Na zjeździe obecni byli również posłowie Chrz. Jedn. Nar.: pp. Kornecki, Mendrys i Nowicki.

W szeregu przemówień poruszone m. in. sprawę wprowadzenia w szkołach wyższych „numerus clausus”, co zjazd jednogłośnie uchwalił.

B. i n. i. m. t. u. t. a. t. r. a. n. i. t. a. g. o.

(k) Z Zakopanego donoszą: Staraniem tymczasowej komisji uzdrowiskowej i państwowego instytutu meteorologicznego założono w grudniu r. ub. nowe stacje meteorologiczne drugiego rzędu na Hali Gąsienicowej i przy Morskim Oku, oraz opadowe na Gubałówce przy „Odrodzeniu” i na Ciągłowiec przy „Pomocy Bratniej”. Ponadto w roku bież. ma nastąpić dalsze rozszerzenie zakopiańskiej sieci meteorologicznej, a mianowicie założenie stacji drugie-

go rzędu przy sanatorium w Kościelisku opadowej w dolinie Kościelskiej i uzupełnienie centralnej stacji w Zakopanem przy Dworcu Tatrzańskim nowymi przyrządami.

Utworzenie takiej stacji da możność dokładnego zbadania stosunków klimatycznych Tatr i Zakopanego, jako źródła uzdrowiska i ośrodka sportowego; dotychczas bowiem znajomość tych stosunków była niewielka, właśnie z powodu braku rozgałęzionej sieci meteorologicznej.

Niesłuchane stosunki w szkolnictwie na G. Śląsku.

(k) „Goniec Śląski” omawiając w artykule wstępnym p. t. „Stosunki szkolne na G. Śląsku” sprawy szkolne podaje następujące fakty:

Wiele szkół w powiatach Rybnickim i Lublinskim musiano zamknąć z powodu braku opału. Wskazuje to na brak wszelkiej organizacji w tej dziedzinie. Władze szkolne zasuspendowały nauczycielkę za przynależenie i działalność w towarzystwach polskich. Zakazują śpiewać „Rotę” Konopnickiej. Ggy obywatele polscy w powiecie Pszczyńskim żądali szkoły prywatnej po lecił im przedstawiciel władzy szkolnej zwrócić się do zarządu dóbr księcia na Pszczyźnie (niemca).

Osłabienie dzieła metropolity.

(k) Synod prawosławny w Polsce na jednym z ostatnich posiedzeń zdecydował jeszcze pod przewodnictwem metropolity Jerzego i na jego wniosek uznał za konieczne, otwarcie w przyszłym roku akademickim na Uniwersytecie Warszawskim prawosławnego wydziału teologii. Starania u rządu, wypracowanie programu wykładów i zaproszenie profesorów z grona byłych profesorów rosyjskiej akademii duchownych synod polecił metropolicie.

Proces mordercy metropolity

(k) Śledztwo w sprawie morderstwa metropolity zostało już zakończone i akty przesłano do prokuratora sądu okręgowego.

Sród prawników panuje różnica zdań, czy morderca podlega sądowi doraźnemu.

Wybitni adwokaci twierdzą, że sprawę sądzić powinien sąd okręgowy, aczkolwiek zamordowany był urzędnikiem państwowym.

W przepisach bowiem o sędziach doraźnym jest tylko mowa o urzędnikach czuwających nad porządkiem publicznym.

W razie oddania sprawy do sądu doraźnego, obrońcy mogą zakwestjonować kompetencję na samym przewodzie sądowym.

O państwową nagrodę za powiecie trojaczków

(k) Klub białoruski otrzymał następujące piśmo, które podajemy w przekładzie z białoruskiego. Warszawa.

Sejm, Białoruski Klub Sejmowy od włości, etan wsi Nowosady w gminie masewskiej, pow. białowieski, Lucjana syna Iwana Sołowianiuka
Zawiadomienie.

Niniejszym zawiadamiam i pokornie ośmielam się prosić p. posła Klubu białoruskiego, Szymona M. Jakowiuka, z powodu, że moja ślubna żona Eudokia Sołowianiuk urodziła troje dzieci, płci męskiej. Dzień urodzenia 12 stycznia 1923 r. Z tego powodu ośmielam się prosić o Pańską radę co do wynagrodzenia dla mojej żony Eudokji Sołowianiuk, jeżeli będzie przyznane przez prawowładzą władzę.

Najpokorniejszy petent („prośbiel”) Włóścianin Lucjan lw. Sołowianiuk.

Strajk tramwajowy w Grudziądzu.

(k) Dnia 8 bm. około godz. 10 przed południem wskutek nasłego strajku tramwajarzy stanęły wszystkie tramwaje w mieście naszym. Strajk powstał z powodu, iż dyrekcja nie wypłacała funkcjonariuszom tramwajowym uchwalonego niedawno dodatku 50 proc. do pensji z stycznia. Podobno wypłacenie tego dodatku zależnym jest jeszcze od decyzji magistratu.

Ohydne morderstwo.

W Piątkowie oddalonem o 10 klm. od Poznania dokonano tak ohydnych masowego morderstwa, jakiego kroniki kryminalne od kilku lat nie opisywały. Ofiarą zezwierzonych morderców padło 7 osób, w tem cała rodzina gospodarza Kostery, reemigranta z Ameryki i dwie osoby ze służby. Cynizm i okrucieństwo tej zbrodni przechodzi wszelkie granice. Zwłoki

gospodarza Kostery i parobka Jana Kopy znalezione w piwnicy, znajdującej się pod stodołą, nakryte derką i przysypane owsem. W oborze znaleziono przykryte sianem i mierzwą zwłoki żony gospodarza Kostery Marji z domu Bernard i zwłoki służącej Weroniki Maciaszek. Zwłoki dwojga dzieci znalezione w stajni ukryte pod łóżkiem, a najmłodszej córeczki w mieszkaniu, przysypane kaszą. Młodsze dzieci miały potrzaskane czaszki, z czego policja wnosi, iż morderstwa dokonano poprostu w ten sposób, iż schwyciono dzieci za nogi i zamordowano uderzeniem czaszki o ziemię.

Na miejsce zbrodni zjechali komisarze policji kryminalnej i rozpoczęli energiczne śledztwo i natrafili już na ślad zbrodni. Mają oni nadzieję, iż wkrótce pochwycą zwyrodniałych zbrodniarzy.

W czasie śledztwa, stwierdzono między innymi brak futra, pieniędzy i pewnej części garderoby.

Jeszcze sprawa drukarni „Robotnik”

Umowa między zarządem głównym drukarni państwowych a spółką z ogr. odp. p. f. „Robotnik” w sprawie dzierżawy drukarni państwowej przy ul. Wareckiej Nr. 7 jak nas informują ze źródeł urzędowych, została ostatecznie zawarta.

Ciekawe są warunki tej umowy, trzymane dotychczas w tajemnicy.

Interesującą też jest dlaczego jako wydawca „Robotnika” dotychczas oficjalnie występuje Rada naczelna P P S nie zaś spółka „Robotnik”, która umowę podpisała.

Tajny uniwersytet ruski.

Pos. Pruszyński i towarzysze ze Zw. Lud. Nar. zgłosili do min. spraw wewnętrznych i min. oświaty interpelację w sprawie umyślnego tolerowania tajnego „uniwersytetu” ruskiego we Lwowie.

Na rozkaz Petruszewicza i „państwa” zachodniej republiki ukr. bojkotują Rusini uniwersytet państwowy we Lwowie i chodzi ich na ten uniwersytet tylko ponad 100.

Tym bojkotem chcą Rusini podtrzymać wrzenie przeciw instytucjom państwowym polskim przez dłuższe istnienie tajnego „uniwersytetu” zyskać od rządu przy jakichkolwiek próbach ugody jego upaństwowienie i udaremnić uchwalone przez Sejm założenie uniwersytetu ruskiego w Stanisławowie, a nie we Lwowie, oraz dostawę patentu bez kontroli władz polskich.

Mianowicie słuchacze owego „uniwersytetu” wyjeżdżają na kończenie studiów do Czech, Austrii, Niemiec, Gdańska, gdzie im liczą studia odbyte na tajnym „uniwersytecie”.

Dyrektor lwowskiej policji Reinlander, prowadząc według swej własnej opinii politykę ruską, zarządza na domaganie się prasy co pewien czas rewizje w sprawie tych wykładów, ale udaje, jakoby nie wiedział, że zaraz po rewizji odbywają się wykłady nadal — mimo, że policja ma zabranę przy rewizji imienny wykaz wykładających i słuchaczy i mimo tego, że wśród wykładających są urzędnicy, płatni przez państwo i przyczyniający się do bojkotu państwowego uniwersytetu.

Ohyda.

W lewicowym „Gońcu Wielkopolskim” z dnia 13-go bm. stracenia ś. p. Niewiadomskiego ujęte jest przez współpracownika podpisującego swe utwory Pietrek Żgac ze Środki w taki sposób:

„Niewiadomski już polknął pigułkę i udlawił się. Zorganizowane narodowe kubity chciały spędzić z nim ostatnią nockę, ale wacha im przeszkodziła. Każda była gotowa do największych poświęceń, choćby kosztem męża, mamy albo taty. Dlatego teraz odprawiają nabożeństwa, bo też mają smak na śledzia. Ono potrzebują narodowego poparcia.”

Wystarczająca na długo próbka lewicowego dowcipu i smaku.

Jeszcze jeden proces prasowy.

Za umieszczenie w ogłoszeniu o nabożeństwie żalobnym za mordercę Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej zwrotu: „za spokój świątlane duszy ś. p. Niewiadomskiego, który własnym życiem obudził ducha narodu” redaktor czasopisma „Gazeta Poranna 2 Grosze” został pociągnięty do odpowiedzialności karnej z art. 133 Kodeksu Karnego.

S. + P.

Walerjusz Feliks

PAKIELEWICZ

W dniu 14 lutego 1923 r. po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, powiększył grono aniolków przeżywszy 1 rok i 5 miesiące. Pogrzeb odbędzie się w dniu 16 lutego 1923 r. o godz. 4 po poł. ze szpitala Anny Marji na Stary cmentarz katolicki.

O czem zawiadamiają krewnych i przyjaciół.

Straszkami rodzice
i siostrzyczka.

279:sl

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Piątek dn. 16 lutego Lutego

Wschód słońca g. 7 m. 00

Zachód g. 4 m. 41

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 53)

„Makbet”

Filharmonja (Dzielna 20)

Teatr „Scala” (Cegielniana 18)

„Casino” (Piotrkowska 67)

Skandal w eleganckim świecie

„Odeon” (Przejazd 2)

„Dziewczę z Piccadilly.

„Luna” (Przejazd 1)

Kto winien

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

Napój zapomnienia

Spół. Pracow. Państw. (Sienkiewicza 40)

Hrabianka bez nazwiska

„Nowości” (Piotrkowska róg Główniej.)

7 lat nieszczęść

Miejska Biblioteka Publicz (Andrzeja 14)

otwarta codziennie od 3—9 wiecz.

Kalendarzyk historyczny.

1871 Kapitulacja Berlorta

Wiadomości bieżące

— Nabożeństwo.

Za duszę ś. p. El. Niewiadomskiego zostanie odprawione w sobotę dn. 17 b.m. o godz. 8 i pół rano w kościele Św. Krzyża nabożeństwo żałobne, na które zapraszają robotnicy, Zylbersztajna.

* * *

W poniedziałek dnia 19 lutego r.b. o g. 10 rano odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. Eligjusza Niewiadomskiego w kościele Najświętszej Marji Panny, na które zapraszamy p. p. majstrów i czeladź.

Czeladź szewcka w Łodzi.

— Poswięcenie monop. fabryki tytoniu i sztandaru Chr. Zw. Zaw. Tytoniowego.

W dniu 10 lutego br. odbyło się poświęcenie monopolowej fabryki tytoniowej przy ul. Zagajnikowej 34 oraz sztandaru Chr. Zw. Zaw. tytoniowego przy udziale przedstawicieli władz państwowych samorządowych i wojskowych.

Z fabryki wyruszył pochód z 3 sztandarami i orkiestrą do kościoła parafjalnego św. Kazimierza na Widzewie, gdzie miejscowy proboszcz poświęcał sztandar Związku, poczem udano się z powrotem do fabryki tytoniu na poświęcenie tejże. Ks. Rybus, przedstawił działalność Chr. Zw. Zawodowego oraz rządu polskiego, który przez uruchomienie fabryki tytoniowej dał warsztat pracy licznym rzeszom bezrobotnych.

— Posiedzenie w sprawie walki z drożyzną.

b) W związku ze szalejącą wciąż drożyzną odbyło się posiedzenie prezydium okręgowej komisji zawodowych związków klasowych i związku włókienniczego, na którym obradowano na zarządzeniem klęsce drożyznianej.

Po dłuższej dyskusji postanowiono urza-

Robotnicy przeciwko Kasie Chorych.

WIEC W FABRYCE GAYERA.

Onegdaj w fabryce Gayera robotnicy przerwali na godzinę pracę podczas której odbył się wiec w sprawie Kasy Chorych.

Po gorącej dyskusji podczas której przy-

toczono wiele przykładów nietykalnego leczenia życia i zdrowia członków Kasy przez Zarząd Kasy uchwalono jedno głośnie przestać płacić składki i nie należeć do Kasy.

dzie wiece oraz demonstracje robotnicze celem zmuszenia rządu do rozpoczęcia realnej walki z drożyzną w myśl ekspozycji premjera Sikorskiego w Sejmie.

Wniesiono również na posiedzeniu propozycję aby związki zawodowe wypowiedziały walkę ciągłym podwyżkom żądając obniżenia cen jednakże żadnych uchwał w tej mierze nie przyjęto, i na następne posiedzenie postanowiono wezwać posłów, sprawę dokładnie zbadać.

— Zatarg o pracę akordową.

b) W firmie Babad przy ul. Staro — Wól czańskiej wynikł zatarg między administracją a robotnikami tkalni, pracującymi na akord. Administracja fabryki twierdziła, że tkacze wytwarzają zamiast 600 metrów towaru, zasadniczego wytworu 180 metrów i za nadwyżkę otrzymują specjalną zapłatę. Wobec tego firma zwróciła się do robotników z propozycją obniżenia płac o 25 proc. stosunkowo do nadwyżki produkcji.

W związku z tem odbyła się wczoraj w krajowym związku włókienniczym konferencja na której przedstawiciele robotników oświadczyli, że norma produkcji 460 metrów na tydzień została uzgodniona w woim czasie przez fachowców i przez strony przyjęta, jest zaś zupełnie jasne, że robotnicy starają się o wytworzenie zwykłej, pozbawiają się normalnego spoczynku podczas przerw i t.d. Wobec tego nie mogą zgodzić się na obrywanie zarobków.

Natomiast przedstawiciel przemysłowców oświadczył, że okazało się, iż w normalnej pracy można więcej wyprodukować. W końcu postanowiono że na niektórych towarach obrywa się płace o 10 proc. a na innych 15 proc.

— Zniknięcie aktów wyborczych.

b) Jednym z głównych powodów, dla których nie mogły się odbyć wybory uzupełniające jest ten, że z archiwum magistrackiego znikła część papierów wyborczych według których wybory uzupełniające miały się odbyć. Akta te urzędnik archiwum magistrackiego używał jako niepotrzebny papier. W sprawie tej urząd śledczy prowadzi dochodzenie.

— Podwyżka opłat kąpielowych.

Na ostatnim posiedzeniu magistrat zatwierdził obowiązującą od dn. 15 bm. podwyżkę opłat w I miejskim zakładzie kąpielowym, przy ul. Szkolnej 11.

Opłaty te będą obecnie wynosić: za wannę I klasy 1000 mk., II 800 mk.

Bilet ulgowy dla pracowników miejskich do wanny II klasy 700 mk., za łaźnię 300 mk.

— Nowa taksa dorożkarska.

Magistrat zatwierdził nową taksę dorożkarską, według której opłaty za przejazd wynoszą: a kurs: — w dzień — w nocy

- 1) w śródmieściu 2,000 mk. (2,500 mk.)
- 2) Do stacji Warszawskiej lub z niej do centrum miasta 3,000 (3,500)
- 3) Ze śródmieścia na kraniec miasta lub odwrotnie 3,000 (4,000)
- 4) Na stację Kaliską ze śródmieścia lub odwrotnie, oraz ze stacji Warszawskiej na kraniec miasta 3,500 (4,000)
- 5) Z jednej stacji na drugą 4,000 (5,000)
- 6) Ze stacji Kaliskiej na kraniec miasta lub odwrotnie 5,000 (6,000).

Magistrat zwrócił się do komisarza rządu z prośbą o wydanie zarządzeń dla policji, mających na celu ściśle przestrzeganie powyższej taksy.

— Rozporządzenie w sprawie ruchu tramwajowego.

b) W związku z pismem dyrekcji łódzkich tramwajów, skierowanym do komisarza rządu, policja otrzymała następujące rozporzą-

dzenie: wszelkie wozy i wózki ręczne winne być o ile możliwości usuwane z ulicy Piotrkowskiej, szczególnie na przestrzeni od Placu Wolności do ul. Przejazd i Andrzeja w godz. od 16-ej do 20-ej

Konduktury pogrzebowe winny przestrzegać, aby nie tamowały ruchu kołowego, zajmując tylko boczną część jezdni i nie zatrzymując ruchu tramwajowego na ulicy Piotrkowskiej.

Posterunkowi lub też jadący na przednim peronie policjanci, chociażby byli poza służbą, mają obowiązek interweniowania na rzecz organów wykonawczych K. E. Ł. i pomagania im w załatwianiu sporów z publicznością.

Przy spisaniu protokołów policyjnych w sprawie uszkodzeń wozów tramwajowych w szczególności, w ogólności zaś przy spisaniu protokołów za tamowanie komunikacji, funkcjonariusze pol państw. obowiązani są stwierdzać nazwisko i adres sprawcy uszkodzenia, względnie tamowania komunikacji, a w razie uszkodzenia przez wóz, nazwisko i adres zarówno wozniczy, jak i właściciela zaprzęgu.

Podczas śnieżycy lub też odwilży dozorca obowiązany są oczyszczać ulice ze śniegu i wody, by w ten sposób umożliwić jazdę wozom tramwajowym.

— Rozporządzenie w sprawie ruchu ulicznego.

b) Komisarz rządu na m. Łódź wydał następujące rozporządzenie w sprawie ruchu ulicznego:

Wszyscy, korzystający z dróg publicznych dla jazdy wozem i prowadzenia zwierząt, jako to kierownicy pojazdów, samochodów, cyklistów, jeźdźcy i poganiacze zwierząt obowiązani są trzymać się prawej strony drogi w kierunku jazdy i przy wymijaniu pojazdów lub zwierząt jadących lub idących w przeciwnym kierunku, winni usunąć się ze swymi pojazdami lub zwierzętami na prawo. Pragnący wyprzedzić obowiązany jest dać sygnał, względnie ostrzec wołaniem o swem zbliżeniu się, a ostrzeżony winien usunąć się na prawo i przepuścić wyprzedzającego po swej lewej stronie. Jeżdżenie wszelkiego rodzaju wozami i rowerami po szynach tramwajowych jest surowo wzbronione. Winni przekroczenia postanowień tego rozporządzenia ulegają karze grzywny do wysokości 100.000 mk. lub aresztu do 3-ech miesięcy, oprócz tego obowiązani będą wynagradzać wyrządzoną szkodę.

— Łódź niema szczęścia do kanałów.

Wobec zerwania przez T.wo „Batignolles” pertraktacji z zarządem m. Łodzi w sprawie silniansowania i zaprowadzenia urządzeń kanalizacyjnych i wodociagowych, komisja kanalizacyjna na posiedzeniu w dn. 14-go bm. postanowiła przystąpić do przedwstępnych pertraktacji ze współubiegającym się T.wo „Almeriense de Rieges”. Pertraktacje te mają być prowadzone bez żadnych pieniężnych i moralnych zobowiązań ze strony miasta z wyznaczeniem 3-mies. terminu dla przygotowania i przedstawienia ze strony wspomnianego T.wo projektu umowy. Przed upływem tego terminu miasto nie będzie pertraktować z innymi firmami, po upływie zaś okresu 3-miesięcznego pertraktacje z T.wo „Almeriense de Rieges” będą zerwane, jeśli w tym czasie nie zostanie zawarta z miastem odpowiednia umowa.

— Zmiany w urzędzie mieszkaniowym. Jako delegata do mieszkaniowego urzędu magistrat wyznaczył ławnika dr. Grynberga.

— Podatek od alienacji nieruchomości. Na ostatnim posiedzeniu magistrat przyjął projekt oddziału podatkowego, dotyczący podwyższenia stawek opłat pobieranych na rzecz kasy miejskiej od umów o przejściu własności nieruchomości. W myśl projektu umowy te mają być opodatkowane na rzecz miasta w wysokości 40 proc., zaś przy przejściu własności nieruchomości następnym — w wysokości 30 proc. Dotychczasowa skala miejskiego podatku alienacyjnego wynosiła tylko 1 proc. względnie pół proc.

— Sytuacja w przemyśle.

b) Wobec tego, że poszczególni przemysłowcy zaoferowali na ostatniej konferencji farbierzom jedynie do 20 proc. gotówki, podczas gdy ostatnio żądali 50 proc. farbierze wszystkie stanęły aż do odwołania.

Co do innych fabryk, to tymczasem pracują, prolongując wypowiedzenie robotnikom na dalsze 2 tygodnie. Kilka fabryk zredukowało dni pracy, zaś fabryka Zajberta, która zupełnie stanęła w dniu wczorajszym rozpoczęła znów normalną pracę.

— Z komitetu budowy szkół powszechnych.

Do komitetu budowy szkół powszechnych na miejsce b. ławników Arndta i Badziana — magistrat wydelegował wiceprezydenta inż. dr. Waryńskiego i ławnika dr. Grynberga.

— Rozporządzenia sanitarne.

(ab) Wielu jeszcze z właścicieli nieruchomości do dnia dzisiejszego nie wywiesiło w bramach swoich domów rozporządzeń sanitarnych z dnia 23. I. 1922 r.

Województwo w tej sprawie poleciło podwładnym sobie organom, rozesłać pozostałe egzemplarze poszczególnym komisariatom, i pouczyć ludność, iż każdy właściciel nieruchomości, w mieście winien nabyć odnośne rozporządzenie w komisariacie policji, swego okręgu i wywiesić je wewnątrz domu w bramie w miejscu dla wszystkich widocznym.

— Sprawa unormowania płac pracowników miejskich.

Do komisji mającej wespół z przedstawicielami związków pracowniczych pertraktować w sprawie unormowania warunków pracy i płacy pracowników miejskich, magistrat wydelegował wiceprezydenta inż. dr. Waryńskiego i ławnika dr. Grynberga.

— Regulacja ulic.

Magistrat zatwierdził opracowane przez wydział budownictwa projekty regulacji ulic: Miłkonej, Rokicińskiej, Głównej; Anny i Targowej.

— Łódź na wystawie w Strassburgu.

Na skutek odezwy Związku miast polskich magistrat postanowił wziąć udział w wystawie higienicznej w Strassburgu, urządzonej w czerwcu r. b. ku uczczeniu 100-letniej rocznicy urodzin Pasteura. Ekspozycja wyśle sekcja do walki z gruźlicą za pośrednictwem min. zdrowia publ. Na przygotowanie ekspozycji do dyspozycji sekcji wyasygnowano kwotę 500,000 mk.

— Posiedzenie komisji Międzyzwiązkowej.

W sobotę dnia 17 bm. o godz. 7-ej wieczorem w lokalu Zw. Strzeleckiego Sienkiewicza 35 odbędzie się posiedzenie komisji międzyzwiązkowej Stowarzyszeń b. wojskowych. Ze względu na ważność narad przedstawiciele Stowarzyszeń przystąpią do bezwarunkowej i punktualnej przybycia.

— Straż ogniowa w Wiskitnie.

b) We wsi i gminie Wiskitno została zorganizowana straż ogniowa z naczelnikiem p. Ocheńskim na czele. Straż ogniowa zajmuje się również w gminie działalnością oświatową.

— W sprawie zakładów „Brygada“.

b) Jak już donosiliśmy przybył do Łodzi przedstawiciel centrali zakładów „Brygada“ z Warszawy a związku z bankrutem tutejszego oddziału. Wczoraj przedstawiciel ten zwrócił się powtórnie do inspektora pracy p. Kuliczewskiego, który oświadczył, iż jest gotów pośredniczyć w zlikwidowaniu zatargu. W celu pokrycia pretensji robotników wysłano już z Paryża 40,000 franków, na imię prokuratora przy sądzie okręgow. w Łodzi na na zasadzie depeszy dyrektora Baricha. Wobec tego przedstawiciel centrali zapytywał inspektora pracy, czy cofnięte by było powództwo z sądu o ile pieniądze nadejdą. Inspektor pracy zgodził się na razie bieg sprawy wstrzymać pod warunkiem natychmiastowej wypłaty robotnikom oraz uruchomienia fabryki, jak również pokrycia kosztów, jakie ponieśli robotnicy przy skierowaniu sprawy na drogę sądową.

W końcu przedstawiciel centrali oświadczył, że decyzja ostateczna zapadnie po nadejściu wyalanych pieniędzy.

— Przepelnienie więzień.

b) Wszystkie więzienia łódzkie przepelnione są w nadzwyczajny sposób, tak, że osoby znajdujące się pod śledztwem przebywają w aresztach urzędu śledczego. Temu stanowi rzeczy możnaby było zapobiec, wysyłając część więźniów do aresztów okolicznych miast.

Wypadki i kradzieże

— W potrzasku.

b) W komisariacie rządu policja zatrzymała poszukiwaną już od roku za różne przestępstwa niejaką Helenę Marczyńską zam. przy ul. 82 P. S. K. 11. W drodze do komisariatu, aresztowana dwukrotnie usiłowała zbiec, lecz jej się to nie udało.

— Kradzież.

b) Zatrzymano Romana Łukowskiego w chwili, gdy usiłował skraść w wagonie tramwajowym niejakiemu Bransimowi z teczki 12 milionów mk.

Teatr i muzyka

— Teatr miejski.

Dzisiaj premiera tragedji W. Szekspira „Makbet“ w bardzo ciekawej inscenizacji. Tytułową rolę kreuje dyr. Barwiński Lady Makbet p. L. Barwińska. W rolach głównych Dwidio Rakowski (Hr. — Rosse) Pilarski (Dunkan) Kieszczyński (Banko) Woskowski (Makduf) Dębicz (Lenoks) Krotke (Malkolu) Wernisówna (Ledy Makduf), Urbańska Rodowiczowa, Brandtówna (czarownice.)

— Odczyt.

Dn. 18 lutego br. w sali Rady Miejskiej o godz. 3 pop. p. M. Jabłoński, 90-letni powstaniec z r. 1863 wygłosi odczyt pt. „Słowo prawdy — Obowiązek społeczeństwa dla swej Ojczyzny Polskiej i dobrobyt w kraju“.

Bilety w cenie 1000, 600, 500 i 300 mk. do nabywania w lepszych enkierniach i restauracjach.

— Ogólne zebranie Czerw. Krzyża Młodzieży.

Dzisiaj o godzinie 5-tej p. p. odbędzie się w sali Stowarzyszenia Handlowców Polskich przy ul. Piotrkowskiej Nr. 108 ogólne zebranie Czerwonego Krzyża Młodzieży. Zachęcamy gorąco kierowników szkół i młodzież do tłumnego przybycia na zebranie celem obznajmienia się z działalnością kół Czerw. Krzyża Młodzieży.

— Zebranie członków T-wa „Rozwój“

Dzisiaj t. j. 16 lutego, odbędzie się w lokalu chrześcijańskiej Demokracji przy ul. Rządowskiej Nr. 84, zebranie członków i sympatyków T-wa „Rozwój“ z dzielnicy Chojny i Górny Rynek. Na porządku dziennym sprawy organizacyjne. Obecność wszystkich członków konieczna. Początek zebrania o godz. 7 wieczorem.

— Zebranie członków T-wa „Rozwój“

W niedzielę dnia 18 lutego odbędzie się w sali Sokoła przy ul. Aleksandrowskiej 51 o godz. 5 zebranie członków i sympatyków T-wa „Rozwój“ z dzielnicy Stare miasto.

Sprawy bardzo ważne. Obecność wszystkich członków konieczna.

Ze sądów

— Epilog śmierci pod kołami tramwaju.

b) Przed sądem okręgowym stanął motorowy tramwajów łódzkiech Ludwik Kurowski, oskarżony o to, że wyjeżdżając z ulicy Dzielnej na Piotrkowską przejechał na śmierć Leokadje Szadzińskiej, służącą. Według aktu oskarżenia podsądny winien był tego, iż nie zachował przepisów, dotyczących osobistego bezpieczeństwa, skutkiem czego spowodował śmierć.

Oskarżony tłumaczył się, iż widząc wpadającą pod tramwaj kobietę wstrzymał dopływ prądu, lecz wagonu wstrzymać nie mógł.

Po wysłuchaniu podprokuratora Markowskiego i adwokata Pełki sędzia Zaborowski skazał Kurowskiego na 2 miesiące aresztu, stosując środek zapobiegawczy w kwocie mk. 200.000.

Ze świata

POSELSTWO WYRZUCONE NA ULICE.

(S) Poselstwo jugosłowiańskie w Berlinie odnawiało dla siebie lokal, złożony z sześciu pokoiów od właściciela pensjonatu na Augsburgstrasse, placu dwadzieścia franków komornego miesięcznie.

W tych dniach jednak właścicielka pensjonatu podwyższyła poselstwu komorne do trzystu franków miesięcznie a gdy poselstwo odmówiło, kazala następnego dnia, o godz. 6—ej zrana, wyrzucić racjonalności poselstwa na ulicę.

Gdy w godz. nocy biurowych przybyli członkowie poselstwa do swego lokalu, zastali biura i krzesła na ulicy, a lokal zamknięty. Dopiero interwencja niemieckiego urzędu spraw zagranicznych zdołała zmusić właścicielkę pensjonatu do zwrotu jugosłowiańskim ich siedziby urzędowej.

NIEDOBRANE MAŁŻENSTWO.

(S) Jeżeli wierzyć korespondencji z Doorn, u mieszczojej w dzienniku angielskim „Yorkshire Evening News“, to drugie małżeństwo Wilhelma II było dla niego prawdziwą katastrofą.

Według korespondenta z Doorn był cesarz samotny, gdy tymczasem druga żona jego z dziećmi, które posiadała z pierwszego małżeństwa, zamieszkuje inne strzyżło zamkowe.

Kilka tygodni pożycia małżeńskiego z Hermią von Reuss wystarczyło Wilhelmowi I, aby spostrzegł, że popełnił głupstwo kapitałne, żeniąc się po wtórnie. Wszystkich, którym dane było zbliżyć się do bytyego cesarza, uderzyły zmiany, jakie w nim zaszły. Nie tylko pod względem moralnym, lecz i fizycznym postarzał się bardzo.

Powodem tego ma być charakter despotyczny „cesarzowej Herminy“, która wzięła w swe ręce wszystkie sprawy domowe, rozporządza się tak samodzielnie w zamku, jakby Wilhelm był tylko nieznaczącą osobą na jej utrzymaniu.

Wobec wszakże niedawnych, wręcz przeciwnych wadomości przy niemieckiej, dowodzących że był cesarz Niemiec czuje się niezmiernie szczęśliwy z Hermią — należałoby przyjąć wiadomości „Yorkshire Evening News“ z wszelkimi zastrzeżeniami.

TANK PODWODNY.

(S) Ciekawych prób dokonano w tych dniach pod Nowym Jorkim z nowym tankiem (czołbem) wojennym, który może być używany tak na lądzie, jak i pod wodą. Tank ten, uzbrojony w działo trzypalcowe z zapasem amunicji wystarczającym do walki całodziennej, wykonał najpierw cały szereg manewrów na lądzie, wspierając się na wózki i przebijając rowy, poczem wjechał do rzeki Hudson, zagłębując w jej łałach i przepłynąwszy pod wodą za pomocą śrub okrętowej, w którą jest zaopatrzony, półtora mil angielskiej, wyłonił się na przeciwnym brzegu rzeki. Przedstawiciele armji amerykańskiej, przypatrujący się tym manewrom, uznali nowy czołg za ostatni wyraz techniki w tym kierunku.

TRUDNY DO ZNALEZIENIA PAPIEŻ.

(S) Paryskie „Figaro“ pisze, że niedawno odbyła się w Marsylii konferencja duchowieństwa, na której powzięto uchwałę, co do wysłania telegramu hołdowniczego do Papieża. Dwaj księża prafaci podjęli się wysłania tego telegramu z urzędu pocztowego a adres telegramu brzmiał do Jego świętobliwości papieża w Rzymie.

Ku wielkiemu zdziwieniu wysyłających urzędnik socjalista, a przytem żyd, zwrócił im ten telegram z powrotem mówiąc:

— Telegram ten nie może być wysłany, gdyż adres jest „niezupełny“.

— Niezupełny? — zapytali zdumieni prafaci? — Oczywiście — odrzekł socjalistyczny urzędnik z nieonaconym spokojem — określenie „papież“ nie jest nazwiskiem ani imieniem nie mówią: już o tem, że w adresie brak także ulicy i numeru domu.

Ponieważ urzędnik ten nie chciał dać się przekonać, że w tym wypadku uzupełnienie adresu byłoby zbyt cenne, przeto obaj prafaci, którzy nie znali istotnie numeru gmachów watykańskich w Rzymie, zrezygnowali z wysłania hołdowniczego telegramu.

Przemysł i handel

NOWE MINERAŁY POLSKIE.

(S) Na zachód od Kielec istnieje znana od dawna kopalnia miedzi, w której dzięki poszukiwaniom ostatnich czasów, znaleziono ciała kruszcowe, dotychczas w mineralogji nieznanne. Jedno z nich, t. zw. „miedziankit“ zawiera dużo miedzi; arsenu i siarki oraz drobne ilości srebra, kobaltu, bizmutu.

Nowoodkryty staszycyt obfituje w arsen, którego zawiera około 30 proc., lubeckit zaś jest rudą mającą dużo kobaltu, manganu i miedzi.

Dwa ostatnie ciała nazwane są na cześć niezapomnianego Staszycy i głośnego ministra skarbu Lubeckiego, którzy przed 100 laty utworzyli polski przemysł górniczy, (zwłaszcza kopalnictwo żelazne i cynkowe).

Giełda w Warszawie z dnia 15 b. m.

Doł. St. Zjed.	47100	Franki franc.	
Marki niem.	2, 60	Funty	
Czeki i wpłaty.			
Belgia	2565	Londyn	222500
Berlin	2, 47	Nowy Jork	47000
Gdańsk	2, 47	Paryż	2920
Praga	1495	Wiedeń	71,00

Akcje.

Bank hand.	80,000	Ostrowiec	73500
" Dyskont	40000	Rudzki	38250
" Kredyt.	15000	Starachowice	41500
" Zjed. Z Pol.	127500	Zyrardów	1,715000
Cukier	825000	Borkowski	690
Drzewo	6900	Zegluga	4000
Lilipod	90000	Jablkowscy	15000
Cegielski	124000	Nafta	8650

Giełda tódzka z dnia 15 b. m.

Dołary St. Zjed.	czeki	47000	48500	tranz
Franki belgijskie	gotówka	47000	48500	—
Franki francuskie	czeki	2600	2675	—
Franki szwajc.	gotówka	3000	3025	—
Korony austriackie	czeki	—	—	—
Funty angielskie	gotówka	0,71	0,72	—
Korony czeskie	czeki	225000	230000	—
Marki niemieckie	gotówka	1450	1480	—
Milionówka	czeki	2,50	2,60	—
Bank Związku Spółek Zarobkowych	czeki	2,45	2,55	—

Giełda tódzka nieurzędowa

Wczoraj na nieurzędowej giełdzie w m. Łodzi.

tendencja była mocna przy obrotach średnich.

Fiacono.

Dołary	48000 — 48500 — 48900
Funty	225,000 — 230,000 — 235,000
Franki franc.	2950 — 3100 — 3000
" belg.	2650 —
" szwajc.	9200 — 9300
Marki niem.	2,60 — 2,55 —
Kor. austr.	0,72 — 0,71 50
" czesk.	1400 — 1490
Liry	—
Leje ram.	250
Wiedeń czeki	0,70 — 0,71
Berlin czeki	2,55 — —
Miljonówki	— 1800
Rubie (złote 26,500	
(srebrne 14,000	

Grand-Ringo

Dziś premiera!

Początek o godz. 5-ej ost. seansu o 9.30

René Cresté

dawno niewidziany ulubieniec publiczności odtwarza znowu postać słynnego

JUDEX 'A

w filmie p. t.

„T I H M I N H ”

(Najnowsza misja Judex'a)

Pierwszy epizod

„Napój zapomnienia”

w 7 aktach wytwórni „Gaumont” w Paryżu.

5645d1

Dekretem Ministerstwa Skarbu L. D.O. 1222/IV ex 19.3 upoważniona została firma

Dom Komisowo-Ekspedycyjny Bogumił Larski

w Rawiczu, ul. Hallera 12

do załatwiania wszelkich formalności celnych w urzędzie celnym w Rawiczu. Transporty zagraniczne, krajowe, zamorskie. Ekspedycja, cienie, magazynowanie, ubezpieczenie, zaliczkowanie.

Wszelkie zlecenia wykonuje się natychmiast za umiarkowaną opłatą. Korespondencja w językach: polskim, francuskim, niemieckim, czeskim. (5646b)

Oszczędza ten kto zaopatruje się na raty lub za gotówkę w firmie

„WYGODA” Piotrkowska 238

konfekcję damską, męską i dziecięcą, manufakturę i obuwię, które posiada w wielkim wyborze UWAGA: Wszelkie obstalunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ch dni (Filii nie posiadamy) (5549K)

Dla pań panów i dzieci!

Tanio i elegancko, podług najnowszej mody: można się ubrać tylko w

„Chrześc. Jarmarku Łódzkim”

Piotrkowska № 44 na I-em piętrze.

Wielki wybór palt i gotowych ubiorów damskich, męskich i dziecięcych, własna pracownia wykonywa szybko, starannie zamówienia podług żurnali.

Polecamy obficie zaopatrzone nasze działy w nowości sezonowe: najmodniejsze wełny i wełnenki, kamgarny bostony, szewioty, sztraichgarny, woale, satyny, etaminy, zefiry, płótna, madepoamy, obrusy, serwety, kapy, firanki, chustki, trykotażę, pończochy, rękawiczki, krawaty, bielizna, obuwię, galanterja, nici. (5528d)

UWAGA: Sprzedajemy na raty.

Do Myśliwych

Kupujemy świeże skóry z dzikich zwierząt całego świata jak: Lisy, Wilki, Kuny, Tchórze, Wie w órki, Sobole, Kangury i t. p.

Kupimy nie tylko te, które sami upolujemy, lecz jeżeli kupicie od innych myśliwych i przy niesiecie do nas, możecie zarobić ładne pieniądze.

Przyślij skórę na próbkę a damy Ci cenę.

Kupujemy tylko świeże skóry S. FIRTHO 428 Penn Ave. Pittsburgh Pa United States of America 503K0

Dr. Artur Banasz

urolog. (535)

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczopłciowych; chroniczna reumatyzacja. Od 5-1/2 — 7 w. Nidn uszki 11.

Kupuję

płacę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję, żeby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32 naprzeciw lombardu i p. L. Milich. 215K02

Przyjmuję

zamówienia na przewóz samochodem ciężarowym i towarów bagaży Łódź — Pajanyce — Łask Zduńska Wola i t. d. Leśniak Kilińskiego 145.

Ważne

SPIRYTUS

dla aptek, szpitali i zrzezeń
Kolewnia spirytusu

J. TYSZKA

w Łodzi, Sienkiewicza L. 50

poleca spirytus dla celów leczniczo — domowych w butelkach i do własnych naczyń, za pozwoleniem Urzędu Akcyz i Monopoli oraz Wojewódzkiego Urzędu Zdrovia

Ważne

(5616K3)

Ważne

Na raty!

4999s50

Na raty!

Wszelką garderobę męską i damską, obuwię, rozmaite towary lokciowe, bieliznę i t. p.

UWAGA: Wykonuje wszelkie obstalunki podług najnowszych fasonów

„Ekonomja” Górny Rynek 5/6.

Sprzedam

Powozy, karetki, wolanty, bryczki, towarowe bryki, rolwagi, wozy. Kilińskiego 28. 275s3

Kupię plac

między ul. Kilińskiego, Pusta, Karola, Wólczańska Zieloną i Dzielna, Ołerty z ceną proszę pod „O. K. M.” do administracji „Rozwoju” 278d2

Szkoła tańca

W. LIPINSKIEGO.

Piotrkowska 108

273s1

rozpoczyna 19 20 b. m. KURS UZUPEŁNIAJĄCY, wykłady Tango-Milonga oraz początki Polki, Walca i Mazura. Św. Józefa 17, III piętro.

